

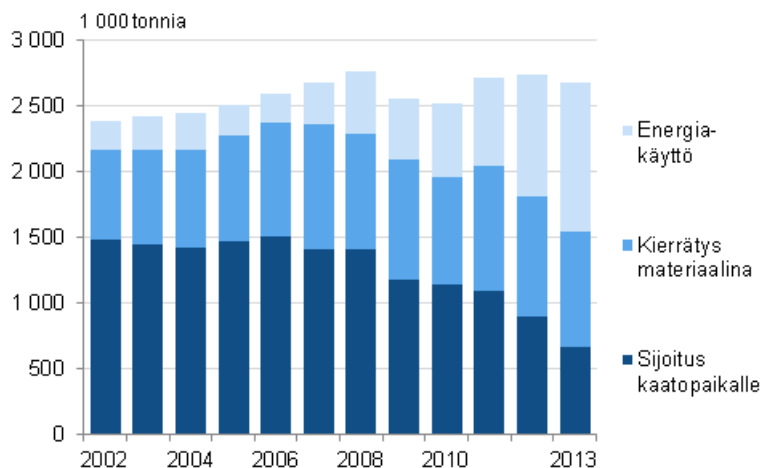
Jätetilasto 2013

Yhdyskuntajätteet

Kaatopaikkajäte hupenee vauhdilla

Kaatopaikoille sijoitetun yhdyskuntajätteen määrä vähenee voimakkaasti. Viime vuonna vähenemä oli yli neljännes edellisvuodesta ja sama vauhti näyttäisi jatkuvan tänäkin vuonna. Kaatopaikoille toimitettiin yhdyskuntajätettä vuonna 2013 enää 670 000 tonnia. Esimerkiksi vuonna 2008 määrä oli vielä 1 400 000 tonnia. Erityisesti jätteen poltto on tehnyt tuloaan. Toimivia tai rakenteilla olevia jätteenpolttolaitoksia on Suomessa kaikkiaan jo kahdeksan ja lisäksi 14 rinnakkaispolttolaitosta. Yhdyskuntajätteiden kaatopaikat ovat nykykehityksellä jäämässä historiaan kuten on jo käynyt Sveitsissä ja hyvin lähelle tätä Ruotsissa, Saksassa ja Tanskassa.

Yhdyskuntajätteiden määrä käsittelytavoittain vuosina 2002–2013

Yhdyskuntajätteiden kokonaismäärä oli viime vuonna 2,7 miljoonaa tonnia, jossa oli hieman vähennystä edellisvuoteen. Jätteitä poltettiin 1 140 000 tonnia eli 42 prosenttia yhdyskuntien jätemäärästä. Jätteenpolto- ja rinnakkaispolttolaitosten lisäksi biokaasulaitoksissa ja muissa anaerobilaitoksissa mädätettiin noin 80 000 tonnia jätettä. Yhdyskuntajätteiden kierrätysaste eli jätteen hyödyntäminen materiaana jäi likipitään edellisvuoden lukemiin, noin kolmannekseen jätemäärästä. Yhdyskuntajätteiden hyödyntämisaste nousi sen sijaan energiahyödyntämisen ansiosta 75:een prosenttiin ja selvästi korkeammaksi kuin koskaan aiemmin.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet 2013, tonnia.....3

Laatuseloste: Jätetilasto.....4

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet 2013, tonnia

Jätelaji	Jättemäärä	Kierrätys materiaalina	Energiakäyttö	Sijoitus kaatopaikalle
Sekajäte yhteensä	1 372 350	18 895	737 759	615 696
Erilliskerätyt yhteensä, josta	1 152 329	842 473	273 809	36 047
Paperi ja kartonkijäte	406 827	345 316	40 621	20 890
Biojäte	370 807	346 061	17 553	7 193
Lasijäte	34 320	34 180	10	130
Metallijäte	56 897	56 749	36	112
Puujäte	43 734	3 696	39 391	647
Muovijäte	41 241	8 911	32 297	33
Sähkö- ja elektroniikkaromu	40 272	40 225	47	–
Muut erilliskerätyt	158 231	7 335	143 854	7 042
Muut ja erittelemättömät	156 868	10 842	125 371	20 655
Kaikki yhteensä	2 681 547	872 210	1 136 939	672 398

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index.html>. Jätteen käsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2006/12/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon VAHTI - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, ELY-keskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määristä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä. Jätteen käsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä. Jätetilaston laadinnan laaturaportti julkaistaan web-sivulla osoitteessa

http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics=detailed=Title.

Se sisältää keskeiset tiedot aineistoista sekä niiden käytöstä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Jätetilaston keskeiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen vuosittaisessa Ympäristötilasto -julkaisussa. Tilaston mittaajakaus on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Niitä voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot

löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta
<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa
<http://www.stat.fi/til/jate/index.html> Lisäksi keskeiset tiedot julkaistaan vuosittain ilmestyvässä Tilastokeskuksen Ympäristötilasto -vuosikirjassa. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla web-sivulla osoitteessa
http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/manual_statistics.

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Juha Espo 029 551 3463

Simo Vahvelainen 029 551 3457

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto - Yhdyskuntajätteet 2013, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3339 (pdf)*